

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 2. helmikuuta 2024
(OR. en)

6128/24

Toimielinten välinen asia:
2024/0025(NLE)

AELE 6
EEE 2
N 7
ISL 3
FL 4
MI 113
INDEF 9
BUDGET 8
MAP 2

SAATE

Lähetäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	2. helmikuuta 2024
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2024) 46 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖS ETA:n sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 muuttamiseen (EDIRPA)

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2024) 46 final.

Liite: COM(2024) 46 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 2.2.2024
COM(2024) 46 final

2024/0025 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

ETA:n sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 muuttamiseen

(EDIRPA)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä ETA:n sekakomiteassa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on määrä antaa yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimukseen liitetyn pöytäkirjan 31 muuttamista koskeva sekakomitean päätös

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

1.1. ETA-sopimus

Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa, jäljempänä '*ETA-sopimus*', turvataan Euroopan talousalueen kansalaisille ja talouden toimijoille yhtäläiset oikeudet ja velvollisuudet sisämarkkinoilla. Siinä määrätään neljää vapautta koskevien EU:n säädösten saattamisesta osaksi 30 ETA-maan eli EU:n jäsenvaltioiden, Norjan, Islannin ja Liechtensteinin lainsäädäntöä. ETA-sopimus kattaa lisäksi yhteistyön muilla tärkeillä aloilla, kuten tutkimus ja kehitys, koulutus, sosiaalipolitiikka, ympäristö, kuluttajansuoja, matkailu ja kulttuuri, joita kutsutaan yhteisesti "*sivuaviksi ja horisontaalisiksi*" politiikoiksi. ETA-sopimus tuli voimaan 1. tammikuuta 1994. Unioni ja sen jäsenvaltiot ovat ETA-sopimuksen osapuolia.

1.2. ETA:n sekakomitea

ETA:n sekakomitea vastaa ETA-sopimuksen hallinnoinnista. Se on foorumi ETA-sopimuksen toimintaan liittyvää näkemysten vaihtoa varten. Se tekee päätöksensä yksimielisesti, ja päätökset sitovat osapuolia. Vastuu ETA-asioiden koordinoinnista EU:n puolella on Euroopan komission pääsihteeristöllä.

1.3. Suunniteltu ETA:n sekakomitean säädös

ETA:n sekakomitean on määrä hyväksyä päätös, jäljempänä '*suunniteltu säädös*', yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 muuttamisesta.

Suunnitellun säädöksen tarkoituksena on laajentaa ETA-sopimuksen sopimuspuolten yhteistyö kattamaan välineen perustamisesta Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamiseksi yhteistoiminnallisten hankintojen avulla annettu asetus (EU) 2023/2418 (EDIRPA)¹.

Islanti ja Liechtenstein vapautetaan tähän välineeseen osallistumisesta ja sen rahoittamisesta.

Suunniteltu säädös on osoitus Norjan ja Euroopan unionin erittäin tiiviistä yhteistyöstä nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa.

EU:n talousarviopolitiikan mukaisesti osallistuminen EU:n toimintaan on mahdollista vasta, kun vastaava rahoitusosuus on maksettu. Maksu voidaan suorittaa heti sen jälkeen kun luonnos neuvoston päätökseksi on hyväksytty ja kun Euroopan komissio on vahvistanut rahoituspyynnön ja toimittanut sen ETA:n EFTA-valtioille.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/2418, annettu 18 päivänä lokakuuta 2023, välineen perustamisesta Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamiseksi yhteistoiminnallisten hankintojen avulla (EDIRPA), EUVL L 2023/2418, 26.10.2023.

Sen vuoksi suunniteltua säädöstä olisi sovellettava takautuvasti 27. lokakuuta 2023 lähtien, jotta voitaisiin kattaa 27 päivän lokakuuta 2023 ja asianomaisen maksun vastaanottamisen välinen ajanjakso. Takautuva soveltaminen ei vaikuta asianomaisten henkilöiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin, ja se noudattaa luottamuksensuojan periaatetta.

Suunnitellusta säädöksestä tulee osapuolia sitova ETA-sopimuksen 103 ja 104 artiklan mukaisesti.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Komissio toimittaa liitteenä olevan ETA:n sekakomitean päätösluonnoksen neuvostolle hyväksyttäväksi unionin kantana. Sen jälkeen kun kanta on hyväksytty, se olisi esitettävä ETA:n sekakomiteassa mahdollisimman pian.

Liitteenä olevassa ETA:n sekakomitean päätösluonnoksessa annetaan ETA:n EFTA-valtioille oikeus osallistua välineen perustamisesta Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamiseksi yhteistoiminnallisten hankintojen avulla annettuun asetukseen (EU) 2023/2418 (EDIRPA) perustuvaan toimintaan. Kyse ei siis ole pelkästään neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2894/94² tarkoitetuista teknisistä mukautuksista. Näin ollen neuvosto vahvistaa unionin kannan.

ETA:n EFTA-valtioiden olisi myös osallistuttava edellä mainitun toiminnan rahoitukseen. Islanti ja Liechtenstein vapautetaan tähän välineeseen osallistumisesta ja sen rahoittamisesta.

4. OIKEUSPERUSTA

1.4. Menettelyllinen oikeusperusta

1.4.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ’*säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia*’ käsittää säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla mutta jotka ”*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa*”³.

1.4.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

ETA:n sekakomitea on sopimuksella eli ETA-sopimuksella perustettu elin. Säädös, joka ETA:n sekakomitean on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Suunniteltu säädös on sitova kansainvälisen oikeuden nojalla ETA-sopimuksen 103 ja 104 artiklan mukaisesti.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita. Ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on sen vuoksi SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta yhdessä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94 1 artiklan 3 kohdan kanssa.

² Neuvoston asetus (EY) N:o 2894/94, annettu 28 päivänä marraskuuta 1994, Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä, EYVL L 305, 30.11.1994, s. 6.

³ Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

1.5. Aineellinen oikeusperusta

1.5.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla, luettuna yhdessä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94 1 artiklan 3 kohdan kanssa, annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti osaksi ETA-sopimusta otettavan EU:n lainsäädännön aineellisen oikeusperustan perusteella.

Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

1.5.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Koska sekakomitean päätöksellä laajennetaan ETA-sopimuksen sopimuspuolten yhteistyö kattamaan välineen perustamisesta Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamiseksi yhteistoiminnallisten hankintojen avulla annettu asetus (EU) 2023/2418 (EDIRPA), on aiheellista käyttää samaa aineellista oikeusperustaa myös tähän neuvoston päätökseen. Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 173 artiklan 3 kohta.

1.6. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 173 artiklan 3 kohta yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94 1 artiklan 3 kohdan kanssa.

5. SUUNNITELLUN SÄÄDÖKSEN JULKAISEMINEN

Koska ETA:n sekakomitean säädöksellä muutetaan yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehtyä ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 31, on aiheellista julkaista säädös *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* sen jälkeen kun se on hyväksytty.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

ETA:n sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 muuttamiseen

(EDIRPA)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 173 artiklan 3 kohdan yhdessä 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 28 päivänä marraskuuta 1994 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94⁴ ja erityisesti sen 1 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Sopimus Euroopan talousalueesta⁵, jäljempänä 'ETA-sopimus', tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 1994.
- (2) ETA-sopimuksen 98 artiklan mukaan ETA:n sekakomitea voi päättää muuttaa muun muassa ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 31, joka koskee yhteistyötä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla.
- (3) On aiheellista laajentaa ETA-sopimuksen sopimuspuolten yhteistyö kattamaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/2418⁶.
- (4) Sen vuoksi olisi muutettava ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 31, jotta tätä laajennettua yhteistyötä voitaisiin harjoittaa.
- (5) Unionin kannan ETA:n sekakomiteassa olisi sen vuoksi perustuttava tähän päätökseen liitettyyn päätösluonnokseen,

⁴ EYVL L 305, 30.11.1994, s. 6.

⁵ EYVL L 1, 3.1.1994, s. 3.

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/2418, annettu 18 päivänä lokakuuta 2023, välineen perustamisesta Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamiseksi yhteistoiminnallisten hankintojen avulla (EDIRPA), EUVL L 2023/2418, 26.10.2023.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

ETA:n sekakomiteassa unionin puolesta otettava kanta yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 ehdotettuun muuttamiseen perustuu tähän päätökseen liitettyyn ETA:n sekakomitean päätösluonnokseen.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*